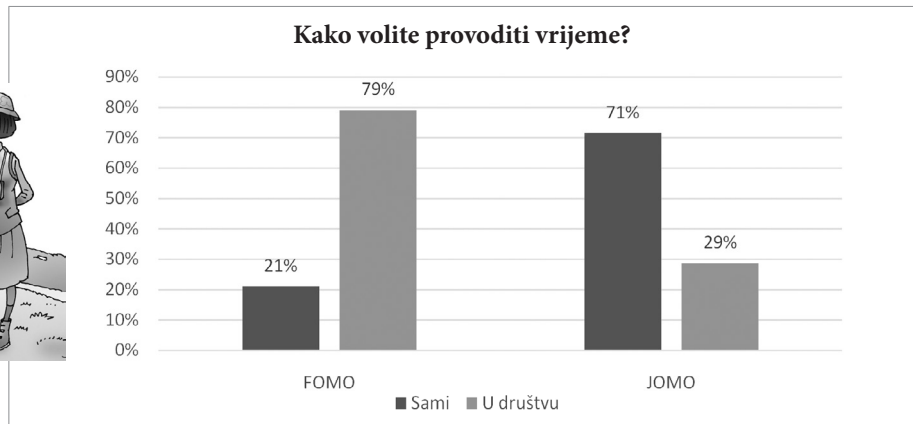

FOMO I JOMO

David Lang i Ivan Belec, XV. gimnazija

Jeste li čuli za pojmove Fomo i Jomo? **FOMO** je kratica za „strah od propuštanja”, a odnosi se na tjeskobu koju ljudi osjećaju kada vjeruju da nisu dio nekog društvenog događaja. To je osjećaj izostavljenosti i neuključenosti u nešto što bi moglo biti zabavno.

JOMO označava „radost propuštanja” i odnosi se na osjećaj sreće ili olakšanja koji dolazi s držanjem podalje od društvenih aktivnosti i tehnologije. Oba pojma danas se aktivno koriste. Autori ovog članka odlučili su istražiti koliko stresa osjećaju osobe ovisno imaju li Fomo ili Jomo te kakve osobine i emocije možemo povezati s Fomo ili Jomo. Za naše istraživanje koristili smo anketu koju smo prosljedili našim vršnjacima. Anketa je imala 9 pitanja koja su se odnosila na osobne preferencije ispitanika te osjećaje koji im se pojavljuju u raznim društvenim situacijama. Riješilo ju je 50 osoba. Hipoteza nam je bila da će osobe koje imaju Fomo generalno biti više pod stresom te da će više vremena provoditi u društvu.

Graf 1. usporedba provedenog vremena nasamo i u društvu između FOMO i JOMO

Naš odabir provođenja vremena, bilo u društvu ili sami, definira kakve smo osobe. Prvim pitanjem u anketi provjeravali smo kako osobe vole provoditi vrijeme te smo ih podijelili na dvije skupine: one koji su na pitanju br. 9 odabrali da misle da imaju Fomo te one koji su odabrali Jomo. Nakon obrade podataka iz grafa vidljivo je da osobe koje imaju Fomo više vole provoditi vrijeme u društvu, a osobe koje imaju Jomo više vole provoditi vrijeme sami.

Drugim pitanjem u anketi pokušali smo ustanoviti koliko vremena osoba provodi u društvu. Na pitanje *koliko vremena na dan provedete u društvu*, ispitanici su odgovarali brojevima od 1 do 5. Veći broj znači da osoba više vremena provodi u društvu (odgovor 1 znači *ne družim se*, a 5 *cijeli dan provedem*

u društvu). Ponovno smo osobe podijelili na dvije skupine, ovisno o odgovoru na pitanje br. 9. Podatci iz ankete prikazani su u tablici. Vidljivo je da osobe koje imaju Fomo češće odgovaraju višim brojevima.

	jedan	dva	tri	četiri	pet
FOMO	1	7	15	19	1
JOMO	2	2	3	0	0

Tablica 1: prikaz frekvencija odgovora osoba koje imaju FOMO za drugo pitanje

Za obradu podataka koristili smo račun aritmetičke sredine. Aritmetička sredina ili prosjek tipična je vrijednost više podataka. Analiziranjem aritmetičke sredine možemo dobiti uvid u mjerenja bez gledanja individualnih podataka.

Formula:

$$\bar{x} = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$$

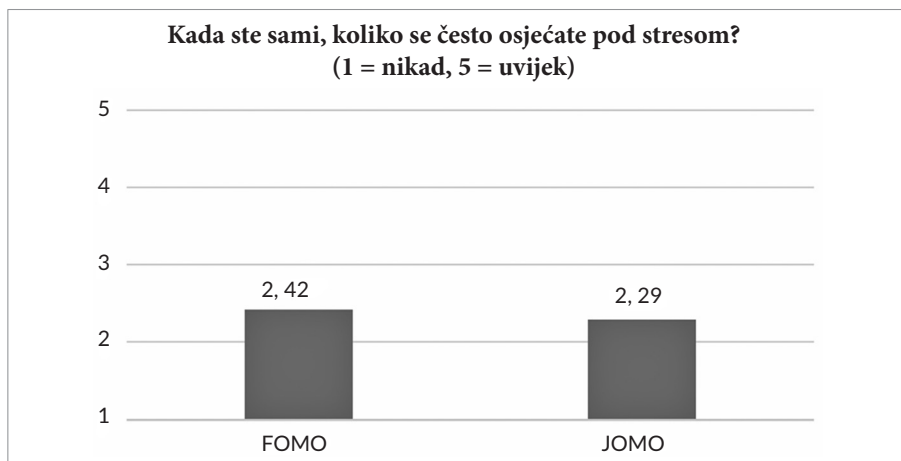
\bar{x} = aritmetička sredina, x_1, x_2, \dots, x_n = individualni podatci, n = broj podataka

1. zadatak

Pomoću formule za srednju vrijednost te podataka iz tablice izračunajte srednju vrijednost vremena koje osobe s Fomo provode u društvu.

Koristeći istu metodu, izračunali smo da srednja vrijednost vremena koje osobe s Jomo provode u društvu iznosi 2.14, što je u prosjeku manje nego kod osoba s Fomo (3.28)

Trećim pitanjem u anketi ispitali smo koliko se osoba osjeća pod stresom dok je sama, ovisno o tome misli li da ima Fomo ili Jomo. Iz rezultata je vidljivi-

Graf 3. usporedba učestalosti osjećanja stresa između FOMO i JOMO

vo da nema neke prevelike razlike, što se nije podudaralo s našom hipotezom. Razlog tomu je mali broj osoba koje imaju Jomo (samo 7 od 50) te mali ukupan broj ispitanika, zbog čega može doći do odstupanja.

Iz rezultata istraživanja možemo zaključiti da osobe koje imaju Fomo nastoje više biti u društvu te da osjećaju više stresa ako nisu u društvu, dok osobe s Jomo više vole biti same i ne osjećaju tjeskobu zbog toga.

2. zadatak - istražite sami

Pokušajte provesti svoje istraživanje na temu Fomo i Jomo. Zamolite svoje prijatelje da 7 dana bilježe svoju aktivnost na društvenim mrežama, a drugi, četvrti i šesti dan neka pokušaju ne koristiti društvene mreže i zabilježiti koliko stresa osjećaju zbog propuštanja novosti (od 0 do 10). Pomoću računa za aritmetičku sredinu izračunajte njihovo prosječno vrijeme provedeno na društvenim mrežama te koliko prosječno stresa osjećaju na dane bez društvenih mreža. Sami odredite smjernice po kojima ćete ustanoviti imaju li tvoji prijatelji Fomo ili Jomo. (Za one koji ne mogu smisliti – prosječna osoba provede oko 2 sata i 30 minuta na društvenim mrežama, a osoba koja ima Fomo ima prosječan stres od propuštanja iznad 5).

3. zadatak

Koristeći podatke iz članka riješite zadatke:

- Koliko se osoba u anketi izjasnilo da je Fomo?
- Koliko osoba koje su se izjasnile da su Fomo vole provoditi vrijeme u društvu?
- Koliki je omjer osoba koje vole provoditi vrijeme u društvu i onih koji ne vole?
- Ako je nasumice odabrani ispitanik Jomo, kolika je vjerojatnost da voli provoditi vrijeme sam?
- Ako nasumice odaberemo jednog ispitanika, kolika je vjerojatnost da voli provoditi vrijeme sam?

Odgovori: 3. zadatak
 a) 43
 b) 34
 c) 18 : 7
 d) 0.71
 e) 0.28

